

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.06.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Kanser, ülkemizde ve dünyada en önemli halk sağlığı sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Birçok kanser türünde erken teşhisin tedavi başarısını artırdığı ve yaşam kayıplarını önemli ölçüde azalttığı bilimsel olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle koruyucu sağlık hizmetleri ve erken tanı uygulamaları, sağlık politikalarının temel unsurları arasında yer almaktadır.

Sağlık Bakanlığı tarafından kamuoyuna yönelik açıklamalarda sıklıkla "erken teşhis hayat kurtarır" vurgusu yapılmaktadır. Ancak erken teşhisin sağlanabilmesi için yalnızca vatandaşların sağlık kuruluşlarına başvurmasının beklenmesi değil, risk grubunda bulunan kişilere ulaşılabilmesi ve bu kişilerin tarama süreçlerine dahil edilebilmesi de önem taşımaktadır. Bu kapsamda yürütülen çalışmaların etkinliğinin ve ulaşılan sonuçların kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesinde devletin herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından yürütülen ulusal kanser tarama programları bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise kapsamı, hedef kitlesi ve uygulanma yöntemleri nelerdir?
2. Son beş yılda ulusal kanser tarama programları kapsamında kaç vatandaş taranmıştır?
3. Son beş yılda gerçekleştirilen taramalar sonucunda kaç kişide erken evrede kanser veya kanser öncüsü bulgu tespit edilmiştir? Kanser taramalarına katılım oranları son beş yılda nasıl değişmiştir?
4. Bakanlığınızın verilerine göre kanser taramalarına katılımın en düşük olduğu il ve bölgeler hangileridir?
5. Kanser taramalarına katılımın düşük olmasının nedenlerine ilişkin herhangi bir çalışma veya değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmış ise ulaşılan sonuçlar nelerdir?
6. Risk grubunda bulunmasına rağmen kanser taramalarına katılmayan vatandaşların tespit edilmesine yönelik herhangi bir sistem, çalışma veya uygulama bulunmakta mıdır?
7. Bakanlığınızın sıklıkla dile getirdiği "erken teşhis hayat kurtarır" yaklaşımı doğrultusunda, tarama yaşına gelmiş veya risk grubunda bulunan vatandaşların sağlık kuruluşlarına başvurmasını beklemek yerine bu kişilere ulaşılmasına yönelik herhangi bir politika, sistem veya uygulama bulunmakta mıdır?
8. Kırsal bölgelerde yaşayanlar, sağlık kuruluşlarına erişimi sınırlı olan vatandaşlar ve diğer dezavantajlı grupların kanser taramalarına katılımını artırmaya yönelik özel bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Kanser tarama programlarının etkinliğine ilişkin son beş yılda herhangi bir performans değerlendirmesi, etki analizi veya kurumsal inceleme yapılmış mıdır? Yapılmış ise tespit edilen eksiklikler nelerdir ve bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla hangi tedbirler alınmıştır?
10. Kanser taramalarına ilişkin uygulamalar hakkında herhangi bir idari inceleme veya denetim yapılmış mıdır? Yapılmış ise tespit edilen eksiklikler ve bunlara ilişkin gerçekleştirilen işlemler nelerdir?